

Handläggare
Anders Håkansson
Telefon: 08-508 36 208**Till**
Äldrenämnden
den 24 september 2019

Remissvar till handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2019/710

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Margareta Östrand
Tf. förvaltningschef

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige tagit fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster. I handlingsplanen redogörs för den ökade förekomsten av plast i miljön och 50 åtgärder förs fram för att minska spridningen av mikroplast, uppdelade på 13 olika områden.

Äldreförvaltningen ser allvaret i den ökning av mikroplaster som påverkar bland annat vatten och luft. Förvaltningen har en verksamhet som till stor del är administrativ vilket ger små möjligheter att påverka spridningen av mikroplast. Dock ska förvaltningen beakta frågan om spridning av mikroplaster i de utredningar, projekt, remissvar med mera där detta är relevant. Vad gäller handlingsplanens sakinhåll har äldreförvaltningen inte några synpunkter.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2018 fick Miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att intensifiera arbetet med att undersöka vilka källor som lokalt orsakar spridning av mikroplaster och i samråd med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster. Med anledning av detta har förslaget till handlingsplan tagits fram. Kemikaliecentrum vid avdelningen för miljöanalys har ansvarat för detta i nära samarbete med en arbetsgrupp bestående av representanter från Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, SISAB och andra avdelningar på miljöförvaltningen.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till stadsledningskontoret, samtliga stadsdelsnämnder, flertalet facknämnder samt även ett antal externa instanser. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhandla senast den 10 oktober 2019.

Ärendet

I Miljö- och hälsoskyddsnämndens handlingsplan redogörs för den ökade förekomsten av plast i miljön. Från forskningshåll framförs att mikroplast är ett problem i våra vatten och mikroplast har uppmärksammats politiskt alltmer både i Sverige och utomlands. Mikroplast är ett samlingsnamn för mycket små partiklar av plast som kan ha olika form som exempelvis korn, flagor eller fibrer.

I handlingsplanen förs 50 åtgärder fram för att minska spridningen av mikroplast. Åtgärderna är uppdelade på 13 olika områden/kapitel. Viktiga källor till mikroplast i Stockholm är däckslitage, nedskräpning, textiltvätt, konstgräsplaner (och liknande aktivitetsytor), byggnadsarbeten och vägfärg. Stora spridningsvägar är dagvatten, slam och avloppsvatten. Mikroplast är en förorening i miljön som är mycket långlivad så riskerna för påverkan i miljön är stor. Exempel på åtgärder som förs fram är bättre alternativ till plastinnehållande vägfärg, minskad konsumtion av engångsprodukter i plast, kravställa att byggarbetsplatser ska vara fria från skräp, tillämpa rekommendationen för konstgräs, se till att det finns filterlösningar vid nyinköp av tvättmaskiner och informationsinsatser om sparsam körning. Av alla åtgärder är 19 direkta, 23 kunskapshöjande och 8 utbildande.

Åtgärderna för att minska spridningen av mikroplast ger även ett flertal positiva synergieffekter. Exempelvis ger minskad nedskräpning även en renare och trivsammare stad i linje med

stadens avfallsplan. Minskad plastanvändning leder också till minskade mängder fossil plast som går till förbränning i linje med klimatstrategin och målet om fossilfritt Stockholm till 2040. Målgruppen för handlingsplanen och dess åtgärder är verksamheter inom stadens förvaltningar och bolag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd har behandlat ärendet den 17 september 2019. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 18 september 2019. Den 19 september 2019 har ärendet behandlats i det gemensamma, för socialnämnd, äldrenämnd och överförmyndarnämnd, rådet för funktionshindersfrågor.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Även om ökningen av mikroplast i vår omgivning inte är synbar ger den på sikt negativa effekter för vår miljö. I och med att mikroplast sprids i hav, sjöar och vattendrag får fiskar, musslor med mera i sig mikroplast vilket påverkar den mat vi äter. Enligt färsk forskning har mikroplast även kunnat påvisas i luft och dricksvatten.

Äldreförvaltningen ser allvarligt på de följder som en ökning av mikroplaster kan ge. Förvaltningen har dock en verksamhet som till stor del är administrativ och lokaliserad i kontorsmiljöer vilket innebär att möjligheterna att direkt påverka spridning av mikroplast är begränsad. Dock ska förvaltningen beakta frågan om spridning av mikroplaster i de utredningar, projekt, remissvar med mera där detta är relevant. I den mån som det är möjligt, utifrån övriga lagstiftning och reglemente, ska hänsyn tas till detta i de upphandlingar som äldreförvaltningen medverkar i. För att förvaltningen ska kunna ge relevanta synpunkter i denna fråga är det viktigt att en lättförståelig information finns att tillgå om vad som är viktigt att tänka på för att uppnå handlingsplanens målsättning.

Vad gäller handlingsplanens sakinnehåll har inte äldreförvaltningen några synpunkter.

Bilaga

Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast.